

MARIA ŞLEAHTIŢCHI

CARTIER POPULAR

MARIA ȘLEAHTIȚCHI (17 ianuarie 1960, s. Ștefănești, Florești, RSSM), scriitoare română. După absolvirea școlii medii din satul natal, a urmat Facultatea de Filologie a Institutului Pedagogic de Stat „Alec Russo” din Bălți (promoția 1981), apoi doctoratul în literatura română la Institutul de Limbă și Literatură al AȘM, cu o teză despre proza pentru copii; doctor în filologie din 1991. Timp de trei ani (1981-1984) a fost profesoară de limba și literatura română la Școala nr.1 din orașul Bălți, după care este angajată la actuala Universitate de Stat „Alec Russo” din Bălți (1984-2012), unde a trecut treptele profesionale de la asistent la conferențiar universitar și a fost rând pe rând șefă de secție, șefă de catedră, decan al Facultății de Filologie, prorector pentru știință. În 2012-2015 a fost directorul Departamentului Cercetare și Inovare al Universității de Stat din Moldova. În prezent este secretarul științific al Secției Științe Umanistice și Arte a AȘM. A fondat împreună cu Nicolae Leahu și Mircea V. Ciobanu revista literară „Semn” (1995). A fost redactor-șef al revistei „Noua Revistă Filologică”. Debut în poezie cu *o săptămână de poeme nescrise* (1998); alte volume: *oleandrii mă strigă roz* (2010), *acum* (2013), *iubirea noastră e o doamnă frumoasă* (2015). Debut în critica literară cu *Jocurile alterității* (2002); alte volume: *Istoria critică a literaturii române din Basarabia: pe genuri* (2004, în colaborare), *Cerc deschis. Literatura română din Basarabia în postcomunism* (2007), *Romanul generației '80* (2014). Coautoare a eselui dramatic *Cvartet pentru o voce și toate cuvintele* (2001). Textele ei au fost incluse în diverse antologii apărute în limba română și în limbi străine.

„«Fugile» poetei de la o opoziție la alta (trecut – prezent, luciditate – afecțiune, nostalgie – revoltă, însingurare – fericire etc.) se petrec într-un spațiu al feminității unde sinceritatea, fervoarea și sensibilitatea alcătuiesc un «aliaj» inoxidabil. În linii mari, poezia Mariei Șleahțiți, poetă de prim-plan în literatura română contemporană, se împlinește în orizontul modernei «cuceriri a afectului prin intelect»”.

Mircea BĂRSILĂ

CARTIER POPULAR

MARIA ȘLEAHTIȚCHI

FRAGILE

Antologie de versuri

CARTIER

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.
Tel./fax: 022 20 34 91, tel.: 022 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md
Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.
Tel./fax: 210 80 51. E-mail: romania@cartier.md
www.cartier.md

*Cărțile CARTIER pot fi procurate în toate librăriile bune
din România și Republica Moldova.*

Cartier eBooks pot fi procurate pe iBookstore, elefant.ro, Barnes & Noble și pe www.cartier.md

LIBRĂRIILE CARTIER

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău. Tel./fax: 022 21 42 03.
E-mail: librariadincentru@cartier.md
Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel.: 022 24 10 00.
E-mail: librariadinhol@cartier.md

Comenzi CARTEA PRIN POȘTĂ

CODEX 2000, Str. Toamnei, nr. 24, sectorul 2, 020712 București, România
Tel./fax: (021) 210.80.51
E-mail: romania@cartier.md
www.cartier.md

Taxele poștale sunt suportate de editură. Plata se face prin ramburs, la primirea coletului.

Colecția *Cartier Popular* este coordonată de Gheorghe Erizanu

Editor: Gheorghe Erizanu

Lector: Em. Galaicu-Păun

Coperta seriei: Vitalie Coroban

Coperta: Vitalie Coroban

Design/tehnoredactare: Valeria Ildjilov

Prepress: Editura Cartier

Tipărită la Bons Offices

Maria ȘLEAHTIȚCHI

FRAGILE

Ediția a I-a, aprilie 2016

© 2016 Editura Cartier, pentru prezenta ediție. Toate drepturile rezervate.
Cărțile Cartier sunt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Șleahțiți, Maria.

Fragile : Antologie de versuri / Maria Șleahțiți ; cop.: Vitalie Coroban. –

Chișinău: Cartier, 2016 (Tipogr. "Bons Offices"). – 144 p. –

(Colecția "Cartier popular" / coord. de Gheorghe Erizanu, ISBN 978-9975-79-891-4).

300 ex.

ISBN 978-9975-86-066-6.

821.135.1(478)-1

S 63

mosc chihlimbar lemn de santal

nilul duce spre mare
spre mare spre mare spre mare
spre mediterană
mosc chihlimbar lemn de santal

furtuni de nisip pe coame de val
poartă poartă poartă-n
vârtejuri pe creste la vale
mosc chihlimbar lemn de santal

arome mirosuri miresme
împarfumări
de ulei oriental
mosc chihlimbar lemn de santal

ești pe aproape te simt
sângele-mi bate în tâmple
în nări în timpane
mosc chihlimbar lemn de santal

memphis nefertiti
tutankhamon
maat-ka-ra hatshepsut
mosc chihlimbar lemn de santal

→

keops învechita lui piramidă
kleo-cleopatra marc-antoni
macedon cezare napoleon
mosc chihlimbar lemn de santal

singur sfinxul
zările-și contemplă
transcendental
mosc chihlimbar lemn de santal

(2010)

o săptămână de poeme nescrise (1998)

acum luni marți miercuri

acum

acum locuiesc
ocnițele poemului
nescris

sunt brazda mov
ce-și înalță culoarea pe
vârtejul de aer zvelt

sunt fluviul de miere
de tei și de salcâm
ce se revarsă lin
peste ochiul nesomnului

sunt gândul reîntors
în lăcașul cu aură
de smoală grizonată

sunt aburul ce se resoarbe
în vocale rujate în lanțul
cuvintelor legate de plămâni

sunt tăcerea
vântoaicelor cu răni
abia tămăduite

re-facerea

I

cum toată ți-am părut infidelă
ai adunat iriși
ai sclipuit câțiva solzi
aduși de ape la mal
ai căutat în adâncuri până
ai găsit și niște smocuri de alge
te-ai uitat la ele
dintr-o parte
ai căzut pe gânduri
ai zâmbit ironic
toate erau dintr-o altă poveste
orgolios le-ai făcut vânt
în lutul opac
ai scuipat
ai scuturat palmele
cu suflarea ai limpezit apele

II

și

III

mi-ai picurat lumină
în fisurile neuronilor
i-ai înfășat în tămada
lină a buzelor tale
la solzi ai renunțat
din milă pentru mine
aș fi putut sângera din nou
încolăcirile de alge
le-ai preschimbat în fire
de mătase nobilă
pelița a rămas aceeași
pe ea lunecă limpede privirea
spre rădăcina celor doi vezuvii
cuminți fremătând eruperea nebună
de lavă fierbinte
albădulcie

p.s.

invadat până la genunchi
până mai sus cazi
iarăși pe gânduri

viața mea e în semicerc

viața mea e în semicerc
așteptarea mea este altfel

în octombrie păpușesc
foi căzute de arțar
în noiembrie îmi sprijin văzul
de scheletele gri ale arborilor
în decembrie mă retrag în umbră
lăsându-ți lumina orfană

ianuarie februarie martie
în martie încep să te iubesc
cu toate celelalte luni
ale anului

pastorală (I)

în nopțile cu lună plină
stau la umbra unei monstere
cu frunze mai late decât palma
de om mă ghemuiesc în cerga
de lână de oi de departe
simțindu-le mirosul și
căldura ca în copilărie
când mama ne dădea de scărmanat
lână împărțind-o în două
să nu ne batem eu și soră-mea
behăitul lor blând se apropie lin
le văd lingându-și mieii
aud țâjăitul laptelui în strungă
sorb izul dulce de urdă și zer
de pe muchie de stâncă
tălângi singuratice – corul meu antic –
îngână un cântec de leagăn
pentru insomnia adunată la
poalele unei monstere

târziu

târziu
de tot târziu
pașii tăi
monolog nocturn
rostit caligrafic
când timpul își bate
acul pe loc
vor găsi așteptarea mea
despre care-ți spuneam că
e altfel în chip de felină-mblânzită

ea va sălta de pe o urmă
pe alta adulmecând
cu nările-i fierbinți
mesaje sonore
vibrațiile aerului
păturit al
odihnei

renunț generos

o urâsc pe-această femeie

separ globulele sângelui
pe cele roșii mi le iau mie

în punga de iriși întunecați
strecor smoala părului
moale și drept

renunț generos
la riduri și fire cărunte

îmi iau alunițele manichiura
silueta
picioarele lungi

da! femururi zvelte
să nu le uit! mirosul pielii să iau

.....
spune-mi dacă tot o mai iubești?

las altor femei

las altor femei
mângâierile tale
telegrafice

acum vreau să locuiesc
mustirea calmă a pielei
tale de măslin înflorit

s-o brodez din interior
cu roșul porilor mei
incandescenti

proiecții ciudate (I)

pisică felină ciută
„posesivă și răpitoare
azi ești ca o felină”

pisică cu ochi verzi
felină la modul general
ciută din pădurile
ciutuleștilor
„azi ești ca o femeie”

Cuprins

mosc chihlimbar lemn de santal.....	5
<i>o săptămână de poeme nescrise (1998)</i>	
<i>acum luni marți miercuri</i>	7
acum.....	7
re-facerea	8
viața mea e în semicerc.....	10
pastorală (I).....	11
târziu	12
renunț generos	13
las altor femei.....	14
proiecții ciudate (I)	15
haiku provincial	16
ca într-un ochi marin	18
poem cu verbe la imperativ	19
între stare și mișcare.....	20
poemul de luni.....	21
tăcere	22
<i>joi</i>	23
scrisori către virginia woolf.....	23
<i>lecturile de vineri</i>	36
curriculum	36
citesc în pat romanul lui crăciun	37
toamnă.....	38
pastorală (II)	39
citindu-l pe eliade.....	40
<i>sâmbătă re-tuș</i>	41
dezechilibru	41
poem feminin	42
proiecții ciudate (II).....	43

despărțire	44
meta-morfoză (<i>în metru personal</i>).....	45
temă pentru acasă	49
<i>oleandrii mă strigă roz (2010)</i>	
<i>apocrifele sinelui rătăcitor</i>	50
apocrifele sinelui rătăcitor	50
între mine și tine	51
nimic despre dragoste	53
cunoaște-mă pe mine însămi	54
cum mă simt/ când nu mai simt	55
ca într-o scoică uitată	57
pornită alandala pe-o coamă de vânt.....	59
<i>poeme în vernil</i>	61
el fumează	61
galben pastel.....	62
alb tăbăcit	63
roșu acrilic.....	64
verde vâscos.....	65
panglici vernil.....	67
<i>oleandrii mă strigă roz</i>	68
tu n-ai văzut niciodată marea.....	68
ca un milog stau la poarta bisericii.....	69
te privesc adânc alabastru	70
oleandrii mă strigă roz	71
<i>12/ doisprezece/</i>	72
<i>dincolo</i>	75
dumnezeu n-a murit.....	75
câinele nostru	77
dincolo	78
lut.....	80

I. lut cu paie.....	80
II. lut cu pleavă.....	80
III. lut cu balegă.....	81

iubirea noastră e o doamnă frumoasă (2015)

<i>degete de lumină vibrații năuce</i>	82
<i>ok! amor intellectualis</i>	82
<i>un aer fierbinte</i>	84
<i>cineva</i>	85
<i>aseară acasă la botticelli</i>	86
<i>scadențe</i>	87
<i>fugi toccate tăceri vocalize</i>	88
<i>toccată și fugă în c minor</i>	
op. 69.63.....	88
<i>fugă în d major</i>	
op. 09.12.....	90
<i>vocalize stocate în e minor</i>	
op. 06.13.....	93
<i>vocalize în e autumnale</i>	
op. 11.09.....	94
<i>fugă onomatopeică ludică</i>	
op. 79.63.....	95
<i>tăceri vocalize bemoli</i>	
op. 03.15.....	96
<i>vocaliză în c minor</i>	
op. 12.13.....	98
<i>fragile</i>	100
<i>fragile I</i>	
<i>o, această iluzie</i>	100
<i>fragile II</i>	
<i>lasă-mă</i>	101

fragile II	
(variantă).....	102
fragile III	
mă reconstitui.....	104
fragile IV	
să fiu.....	105
fragile V	
<i>gladiolus hibridus</i>	106
fragile VI	
trezește-mă, dacă adorm!.....	107
fragile VII	
<i>alter ego alter tu</i>	108
fragile VIII	
și ne-am jucat cândva de-a ascunselea.....	109
fragile IX	
în chip de rouă.....	110
fragile X	
<i>de profundis</i>	112
<i>jurnalul florii din covorul de-acasă</i>	113
pășeam (14 sept. 1996).....	113
lângă prag (7 iulie 1967).....	114
blestem/ imemorabil/.....	115
lespedea (14 iulie 1972).....	116
acasă (11 dec. 2012).....	117
covorul (27 dec. 1973).....	118
două coșuri cu flori (28 dec. 1973).....	119
cum (29 dec. 1974).....	120
<i>salix viminalis</i> (27 dec. 2001).....	121
nimic (7 iulie 2015).....	122
<i>iubirea noastră e o doamnă frumoasă</i>	123
melancolie în doi.....	123

alte trei anotimpuri.....	124
I. să fie vară	124
II. să fie primăvară	124
III. să fie toamnă	125
corovatic	126
instantaneu.....	127
grădina din visele mele.....	128
doar două haiku-uri.....	129
portret cu dedicație.....	130
ținându-ne de aripi ținându-ne de mâini.....	131
cuantica sentimentelor	132

Addenda

<i>văpăi și dune</i>	133
nocturnă	133
oceane de nisipuri	134
autobiografică	135